

FOOKUS EES-BERLIINIL. Think Berl!ni „Radikaalne radiaal“: Berliini radiaalsete tänavate ümberkujundamine

CORDELIA POLINNA, *Think Berl!n*

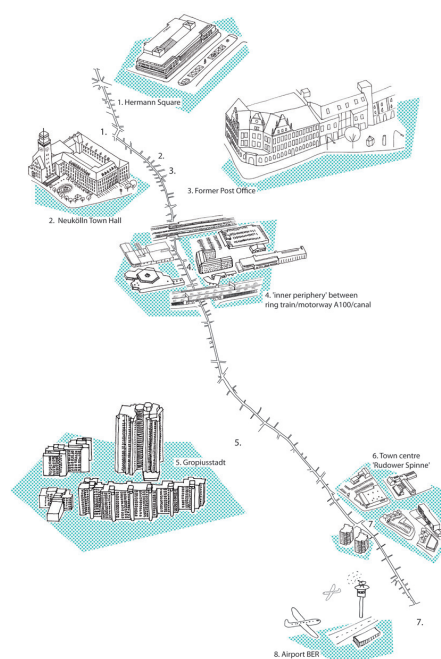
Berliini linnaregiooni organiseerivad laiad radiaalsed tänavad. Kuid viimastel aastakümnetel on paljude Berliini radiaalsete tänavate probleem olnud nende kasutuskõlblikkuse ja veetluse hääbumine. Kohalikud poed on pidanud võistleva kaubanduskeskustega ja tihed liiklus on tänavaruumi muutnud ebameeldivaks. Paljud suured hooned on maha jäetud, eriti kaubamajad, siseturud ning **mõningad ebaatraktiivsed büroohooned**, mis valmisid 1960. ja 1970. aastatel.

Üks senini kõige tähtsamaid **Think Berl!ni** projekte on olnud 2020. aastal Berliinis peetava **IBA** (International Building Exhibition/Rahvusvaheline Ehitusnäitus) alternatiivse kontseptsiooni arendamine. Think Berl!n koos Harald Bodenschatzi ja planeerimiskonsultatsioonifirmaga Machleidt & Partner on välja pakkunud idee „**Radikaalne radiaal**“. Idee seisneb Berliini radiaalsete tänavate ümberkujundamises vastavalt jätkusuutliku liikuvuse väljakutsele ning olemasoleva linnastruktuuri kohandamises vajaduspõhiselt kliimamuutustele. Eelnev õnnestub ainult siis, kui võetakse kasutusele integreeritud lähenemised ja kui transpordiplaneerimist, avalike ruumide disaini või kohalike linnakeskuste regeneratsiooni vaadatakse ühise jõuga.

MIDA IBA TEHA SAAB?

IBA-I on vaid piiratud vahendid, seetõttu toimib kogu projekt eeskujude kaudu. Meie soovime välja valida kaks radiaalset tänavat – põhja suunas **Chausseestraße** ja lõuna suunas **Karl-Marx-Straße**. Neil kahel tänaval koonduvad paljud eelpool nimetatud väljakutsed, samuti ka linnadisaini küsimused, millega Berliin järgmise kümnendi jooksul tegelema peab. Berliini lennujaamade restruktureerimine, Tegeli ja Tempelhofi sulgemine ning BERi (Flughafen Berlin Brandenburg Willy Brandt) laienemine loob Chausseestraße ja Karl-Marx-Straße suunal nn majandusliku dünaamika. Viimast võiks IBA juhtida ja tasakaalustada linnaruumi kujunduse, jätkusuutlikkuse ja sotsiaalsete implikatsioonide osas.

Planeeritavad pilootprojektid mõlemal tänaval edendaksid liikuvust ja parandaksid fossiilkütuste järgsel ajastul **jalakäijate, jalgratturite ja ühistranspordi ühendatust**. Sealjuures on vaja täiustada transpordi sõlmpunkte selleks, et inimesed valiks auto asemel liikumiseks ühistranspordi, ratta või kõnniks jalga. Sõlmpunktide täielikku potentsiaali saab realiseerida avalike ruumide atraktiivsemaks muutmisega, kuid keskendumaks ka teistele olulistele teenustele, nagu näiteks raamatukogudele nende „sõlmede“ läheduses. Avalikku ruumi ja parke peaks uuendama ning liitma teiste rohe- ja veeühendustega. Julgelt peaks katsetama ideedega, kuidas kohandada mõningaid autoajastu ikoonehitisi.

Projektid piki Karl-Marx-Straßet

LUBAGE TUTVUSTADA

Hea näide kohast, mis selliseid uusi ideid vajab, on maamärgina siselinna kõrgendatud magistraalile ehitatud **Bierpinseli torn-restoran**. IBA võiks veel enam rakendada mudelprojekte, mis õpetaksid, kuidas mitte väga suuri keskuseid saab rajada kohaliku majandust tugevdavate väikeste sekkumiste kaudu. Selleks, et muuta tänavaid atraktiivsemaks ja ligipääsetavamaks nii jalakäijatele kui jalgratturitele, peaks otsima ideid suuremõõtmeliste jaemüügi- ja restorani- ja äärelinna elamuarendustest.

Kõige suuremad väljakutsed lasuvad linnadisaini defineerimises aladel, mis asuvad kesklinnast väljas. Seal algavad perifeersed struktuurid, mida iseloomustab teatud „vahepealsus”. Meie IBA projekti ettepaneku eksperimentaalne iseloom toob esile uued ideed näitamaks, kuidas täita ja tugevdada kasutusi aladel, mis koosnevad suurtest jaemüügi- ja restorani- ja äärelinna elamuarendustest.

Detailid, kuidas seda saavutada, on veel arutlemiseks avatud. Täna seni eksisteerib ainult piiratud arv mõtteid, kuidas tegeleda tiheda liiklusega tänavatega, seda nii Berliinis ja Euroopas kui ka üle maailma. **Meie ettepanek IBA-le aitab ühendada linnaruumi disaini transpordi planeerimisega.** Projekt keskenduks linna äärealadele, mida juba liiga kaua on välditud – mitte ainult Berliinis. Äärealad on oluline ja suur osa linnast ning võti jätkusuutlike linnaregioonide tekkimiseks. Meie algatus Think Ber!n jätkab „Radikaalse radiaali” edendamist selleks, et Berliinist saaks jälle kord tipptasemel linnadisaini keskus. IBA-ga või IBA-ta, jäävad olulisemateks probleemideks kaas-aegsetes linnades endiselt jalakäija- ning jalgrattasõbralikkuse tõstmine, seda eriti äärelinnas. See probleem tuleb lahendada, et meie linnaruum oleks elamiskõlblik ning õitsev.

Bierpinseli torn-restoran

TEKST ON KIRJUTATUD
CORDELIA POLINNA ARTIKLI
„BERLIINI RADIAALSETE
TÄNAVATE ÜBERMÖTESTAMINE”
(‘Re-Thinking Berlin’s Radial
Streets’) põhjal, mis ilmus
Urban Designi talvenumbris
2013 aastal.
Vaata artiklit: www.udg.org.uk/publications/urban-design-journal-issue/urban-design-125-%E2%80%93-winter-2013

MIS ON THINK BERLIN?

Asutasime Think Ber!ni 2009. aastal mittetulundusliku algatusena, kuhu kuuluvad Berliini taustaga linnauurijad, ruumiplaneerijad ja arhitektid **Cordelia Polinna, Jana Richter, Johanna Schlaack ja Aljoscha Hofmann**. Meie eesmärk on tuua esile Berliini ruumiplaneerimise ja linnakujunduse teemalist arutelu ja ühendada akadeemiline maailm linnapoliitika, erinevate kohalike tasandite ja kodanikuühiskonnaga. Viimase kahe aasta jooksul oleme organiseerinud mitmeid sündmusi, panustanud erinevatesse väljaannetesse ja töötanud välja ideid linnaarengu programmi strateegiateks. Vaata ka meie kodulehte www.think-berlin.de

LISAHUVI KORRAL LOE ALJOSCHA HOFMANN’I ARTIKLIT “RADICAL RADIAL! - RE-URBANISATION OF MAIN STREETS. Bettina Bauerfeind, Josefine Fokdal (Eds.), Bridging Urbanities. Reflections on Urban Design in Shanghai and Berlin, LIT, lk. 87-91.
Võrgus asub artikkel siin: www.pro-urbe.net/en/kategorien/radical-radial-%E2%80%93-re-urbanisation-main-streets.